

ΟΝΟΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ-ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Δ.Π.ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΡΟΝΟΣ Δ'.

ΑΘΗΝΑ, Κυριακή 13 του Τριμήνου 1906

ΓΡΑΦΕΙΑ: Δρόμος Οικονόμου αριθ. 4 | ΑΡΙΘ. 209

ΣΤΟ ΣΗΜΕΡΝΟ ΦΥΛΛΟ

ΔΑΝΤΗΣ. Καθατήριο — Άσμα πρώτο (μετάφρ. Παύλου Δοτέμη).

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΝΕ. 'Ο «Πολιτικός» του Κών-
στα 701 της 'Εθν. Βιβλιοθήκης της 'Αθήνας.

ΕΙΡΗΝΗ Α. ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ. Άδελφός στον πόνο.

ΤΙΜ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ. Οι πατριώτες στο θέατρο.

ΤΑΝΤΑΛΟΣ. Ένας γάμος μιλίας.

ΚΩΣΤΑΣ ΠΑΡΟΡΙΤΗΣ. Από τη ζωή του Δι-
ανοού.

Α. Π. 'Ως πότε;

ΔΙΟΝΥΣΙΑΚΟΣ. Αλεξανδρινά γράμματα.

Α. ΣΙΓΑΝΟΣ. Θεατρικά. Νέα έργα (το θέατρο του
Μακεδονίου — ο Παριζιάνος).

Α. ΠΟΥΛΑΚΗΣ. Το όνομα α' έτος.

ΠΟΙΗΜΑΤΑ. Γ'. Στεφανής. Ζ. Ν. Σπ. Ρίγγας.
Ν. Καρβούνης.

Α. Π. Τ. Φαινόμενα και πράγματα (Βούλγαροι και
Αυστριακοί — 'Ο λαός μας — Πώς είναι Βούλ-
γαρος; — Φαρδουλοφάνιστοι — Σοβαρή από-
φαση! — Έκκληση..... προς τους κεκοιμημένους
προγόνους).

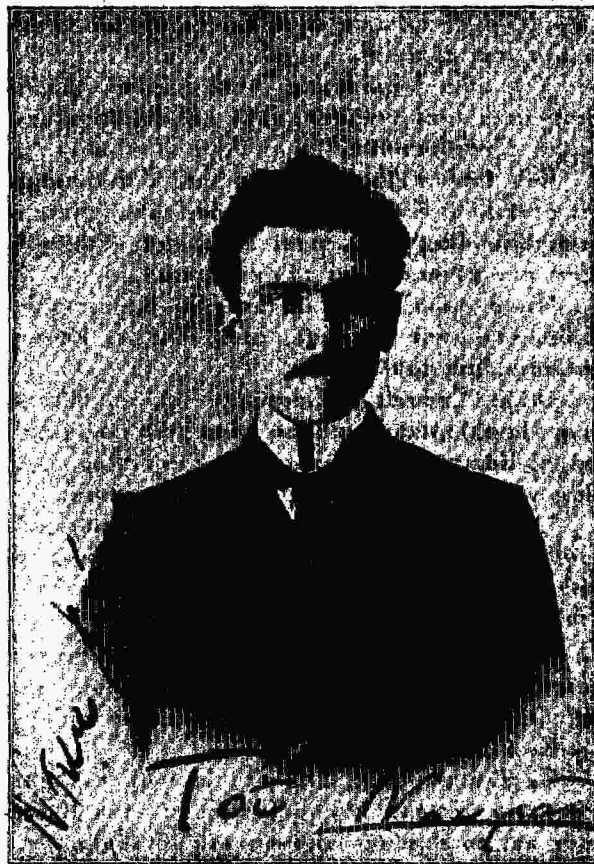
Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ — ΒΑΡΒΑΡΟΠΑΖΑΡΟ —
ΟΤΙ ΘΕΛΕΤΕ — ΦΟΝΟΠΑΖΑΡΟ — ΧΩΡΙΣ
ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ.

ΟΙ ΠΑΤΡΙΩΤΕΣ ΣΤΟ ΘΕΑΤΡΟ

Ήθελα να ήμουν Χασεκής σε τούτο τον τόπο.
Νά τί μας χρειάζεται. Ένας Χασεκής. Βάξω
μέ το νού μου πώς είμαι εγώ. Και βρίσκω αμέ-
σως τη διόρθωση των «κακώς κείμενων». Και
πρώτο-πρώτο κακώς κείμενον βλέπω τον Τύ-
πο. Τους δημοσιογράφους. Τον εαυτό μου. Τί
κάνουμε εμείς; Τί φτειάνουμε; Τί διορθώνουμε;
Ποιά είναι η αποστολή μας; Νά μορφώσουμε το
λαό βέβαια. Νά αναπτύξουμε την ψυχή του,
να την ποτίσουμε με ιδέες αληθινές φιλοπα-
τρίας, τιμής, θρησκείας, οικογενείας. Τί κάνου-
με επάνω σ' αυτά; Όλα τ' άνάποδα. Γιατί;
Γιατί είμαστε δειλοί και γιατί δεν έχουμε μέσα
μας κανένα άλλο αίσθημα από τον εγωισμό.
Πώς να ζήσουμε καλά κοιτάμε. Και φοβόμαστε
και το ξύλο! Γι' αυτό δεν πάμε εμπρός από το
λαό. Πάμε από πίσω, κοιτάμε από μακριά σαν
τά κοράκια και όταν έρθη ή στιγμή πέφτουμε
κι' έμεις στο φοβίμι.

Ύψιμι! σήμερα είναι ο Έλληνικός λαός.
Όλα του τ' αίσθήματα είναι σάπια, βρώμικα.
Έμεις δεν κοιτάμε να τ' αγγαρεύουμε. Τ' αγγα-
ρώνουμε. Άρέσει στο λαό να βρίζη το βασιλιά;
Βρίζουμε κι' έμεις το βασιλιά. 'Ο 'Ιούδας επρό-
δωσε το Χριστό για τριάντα άσημένα. Έμεις
προδίδουμε το βασιλιά για μια πεντάρα χαλ-

Η ΠΙΝΑΚΩΗΚΗ ΤΟΥ «ΝΟΥΜΑ»

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΝΕ

κινη. Δεν ξετάζω την εθύνη του βασιλιά. Λέω
για το σκοπό το δικό μας. Αν αύριο ο λαός
τρελλαθί από βασιλική αγάπη, μας βλέπεις
δλους μας τί λιθάνι του κλίμε.

Αν ήμουν Χασεκής από εμάς θα άρχιζα. Θα
κρέμαγα στον πλάτανο της Κηφισιάς με κλήρο
είκοσι-τριάντα από αυτούς τους Βουλγάρους και
οί άλλοι θα διορθώνοντο.

*

Κοιτάχτε μας πώς μιλούμε για τη θρη-
σκεία, για την οικογένεια, για την κοινωνία.
Όπως άρέσει σ' αυτόν τον κακόμοιρο το λαό.
Τόν άξιόθρηνητο. Τόν εύρηκα με τη ψυχή
διεστραμμένη από τόσα ελαττώματα. Αντί να
κοιτάξουμε να την εξευγενίσουμε, την εκπαρ-
νεύουμε! Με την ανανδρότερη κολακεία. Πού
κρύβει μέσα της την απληστία και την άτέλ-
γεια την ψυχική. Από αυτά, εκείνο που βυζαί-
νουμε ως βδέλλες, είναι η φιλοπατρία.

Βρήκαμε αυτόν τον άμοιρο λαό να νανουρί-
ζεται, τ' ά με χασίς, με λόγια παχειά, ψεύτικα,
άτιμα. Γονατιστοί μπροστά του. σαν εύνουχοι,
του τραγουδάμε άτέλειωτα πώς είναι: ο εθνε-
νέστερος, ο έυηννότερος, ο γενναιότερος και ο
δμορφότερος λαός του κόσμου. Ότι η φιλοπα-

τρία του δεν έχει δρια. Ότι το μεγαλειό του δε
έχει τέλος, ούτε άρχή! Τίποτα δεν πιστεύουμε
άπ' όλα τούτα. Άλλά αυτά πληρώνει. Στην
έφημερίδα ή στο θέατρο. Γιατί σήμερα έχουμε
προχωρήσει και στο θέατρο.

Έρχεται εκεί ο χασισωμένος αυτός κακο-
μοίρης και άκούει από τη σκηνή, ό,τι εδιάβασε
το πρωί στην έφημερίδα. Και βαρεί παλαμά-
κια. Αντί να βαρεί το κεφάλι του.

Έφριξα προχτές πάλι σαν άκουσα ένα θεα-
τρικό με φουστανέλλες να εύρηλαίη:

— Έγώ είμαι ο όπλαρχηγός που έτρώμαξαν
δλοι οι Βούλγαροι!

Και οι Ρωμιοί έτρελλαθήκαν από ένθουσια-
σμό. Κανείς δεν είπε με το νού του: Βρέ, ποίος
έτρώμαξαν; Έχτές άκόμα μάς έπετσόκοψαν,
γιατί δε μάς λογαριάζουν ως έθνος, έμάς άκρι-
βώς που δεν κοκινίζουμε από ντροπή, όταν κο-
ροιδεύεσθε με τόση άναίδεια. Και βέβαια κο-
ροιδεύεσθε. Ποίος από μάς έντράπηκε όταν ά-
κουσε Έλληνες μπροστά σε Έλληνες να λένε:

— Έμεις οι Έλληνες είμαστε παλληκάρια.
Δέ χτυπούμε στα κρυφά πολεμούμε στήθος με
στήθος;

Ήσαν παλληκάρια εκείνοι που έχειροκρο-
τούσαν τόσον Ταρταρινισμό; Αν ήσαν, το θέατρο
θα ήταν άδειο. Θα έλειπαν δλοι στη Μακε-
δονία!.....

*

Ό Χασεκής που είχε γνώση θα το έσυλλο-
γίζετο αυτό και άφού θα έμάζευε δλους αυτούς
τους πατριώτες συγγραφείς, τους Τυρταίους τέ-
τοιου άνάνδρου πατριωτισμού, θα τους έκρεμούσε
μιά χαρά: μα δε θα έφινε και το λαό χωρίς ένα
δμοιο παράδειγμα. Θα έκρεμούσε κι' από αυ-
τούς μερικούς και άλλους πολλούς θα έστελνε
άλλού να δείξουν την παλληκαριά και τη φιλο-
πατρία τους.

Αυτά μου έρχονται στο νού από θέατρο σε
θέατρο όταν πηγαίνω και βλέπω «Βουλγάρους
και Μακεδόνες», «Μακεδόνες και Βουλγάρους»,
«Λόκους» και «Εξώσεις» και «Μακεδονίες»
και «Κατοχήδες» και «Είκοσιένα». Όλα γεν-
νήματα του πλειό μπκκάλικου έμπορίου της φι-
λοπατρίας, την όποian πουλούμε και αγοράζουμε
ως έλιές από μέσα από την πατριωτική γά-
βάθα όπου δλοι χώνουμε τη λαίμαργη γλώσσα
μας, για να γλύψουμε κάτι καλό για το στο-
μάχι μας, μέσα στο όποιο βέβαια δεν έπηγε να
κατοικήση η φιλοπατρία.

Αυτοί είμαστε. Όμοιοι και σ' όλα τ' άλλα.
Την πολιτική. Τη διοίκηση. Τ' ά γράμματα. Τις
έπιστήμες. Τη ζωή. Νά διορθωθούμε δε βλέπω
άλλο τρόπο από την αλήθεια.

Μ' άγέλασα πολύ σαν έλαμψε αυτή η αλή-
θεια στα μάτια μου. Πώς να την είπω σ' δλους;
Ποιά έφημερίδα θα έπαιρνε στις στήλες της έτοι-

το τὸ ἄρθρο μου; Καὶ μόνον ποὺ νὰ τὸ βλεπαν εἰ ἀφεντάδες μας θὰ τοὺς ἐπὶ γαίην *οὐκ αἰδέομαι*!

Τί κάθεστε λοιπὸν καὶ τὰ φιλοσοφικινίζετε; Ἐκλογές, Θεοτόκης, Ράλλης, Μερκούραρος! Νὰ τὸ Ρωμαῖκο!...

ΤΙΜ. ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΟΣ

THE ZONE

Τοῦ Λέκα Ἀρβανίτη

ΛΕΦΤΕΡΙΑ!

Γιαννιότης.

Πάρτε μ' αἰτοὶ μου στὰ βουνά, πάρτε με στὰ λαγκάδια, Ἐκεῖ ποὺ στέλνει χρυσὰ τὸ πρῶτο χαμογελοῖο Ὁ ἥλιος τὸ ξημέρωμα, γιὰ νὰ χρωῖ στῆς πλάσης Τῇ φαιγερῇ ἀνοιχτῶσι καὶ νὰ γλυκαναπνέψω

Στῆς λεπτέριας τὸ φύσημα τάνασμα τοῦ κλέφτη. Καὶ καὶ ποὺ γιγαντοκορμα οὐρανοτέκου δέντρο Καὶ ρυθμομουρμουρίζουνε τὰ γάργαρα βούκια, Ποὺ σὰ βοσκοὶ σφυρίζοντε οἱ ἀνεμοὶ παλεθουν.

Να μὲ ξεπάση ἡ φωνὴ τῆς πλείας ὠρισμένης Μαγεφτικῆς καὶ ἀπόκοσμο βαθιόλαλο νικουόσω Τὸ ζωντανὸ τραγούδι τῆς ξεσκεπῆς τῆς φύσης.

Καὶ τῆς ψυχῆς μου λούζοντας τίς λέραις στῆς Πατρίδας Ὁνειρεφτὸ διαφέντεμα καὶ τῇ μεγαλῶσυνῃ, —Να λαχταρήσω παιδιμοὺς καὶ γδικιωμοὺς στὴν Πόλιν.

Θεριστὴς 20/06.

Γ. ΣΤΕΦΑΝΗΣ

ΩΣ ΠΟΤΕ ;

Ἀνίκητη χαρὰ ἐπιγράφει κάποιος τοῦ διήγημα ὁ Ἑρταλιώτης καὶ εἶν' ἐκεῖ ὁ λόγος γιὰ ἐνεκεν βιοπαλαιστῇ, ποὺ ὅλο ἐλπίζε νὰ προκόψῃ, μὰ δὲν τὸ κατάρθωσε, ὡς ποὺ γέραςε καὶ πέθανε μὲ τὴν ἐλπίδα πάντα καὶ τῇ χαρᾷ πὼς κοντεύει νὰ πραγματοποιῇ τὸν ἐνὶ ὄντι.

Μοῦ φαίνεται πὼς, ἂν δὲ μοιάζουμε πέρα πέρα τώρα, κοντεύουμε ὅμως νὰ μοιάσουμε μ' αὐτόν τὸ βιοπαλαιστὴ ὅλοι ὅσοι πονοῦμε — κ' εἴμαστε πάρα πολλοὶ (εὐτυχῶς, ἂν θέμε νὰ τὸ ἐκμεταλλευτοῦμε) — κ' ἐλπίζουμε νὰ γίνῃ κράτος ἐπὶ τέλους ἡ ξεχαρβαλωτὴ αὐτὴ μηχανὴ μὲ τοὺς 177 μαστροχαλαστήδες μηχανικούς.

Ἐλπίζουμε κ' ἐλπίζουμε δεκάδες χρόνια τώρα. Μαραίνονται οἱ παλιές μας ἐλπίδες καὶ φουτρώνουν καινούριες.

Μὰ ἔργο κανένα δὲ γίνεται ποὺ νὰ μᾶς προβιάσῃ ὡς κράτος, ὡς δύναμη, ὡς σύνολο.

Ὅλο τὸ ἀντιθετο, βουτοῦμε ὅσο πᾶμε πεισώτερο στὸ βούρκο ποὺ θάναίς ὁ τάφος τοῦ πρότυπου—ἔτσι δὲν τὸ εἴπατε, Μεγαλειότατε; — ἐλληνικοῦ βασιλείου καί, πολὺ φοβοῦμαι, τὸ ἐργαστῆρι νέας δουλοσύνης τῆς φυλῆς μας.

Καὶ εἶναι παντοῦ ἀπλωμένοι ὁ βούρκος αὐτός. Ἡ πίστη μας, γιὰ νὰρχίσουμε ἀπ' αὐτὴ, ἔκανε φτερά καὶ στὸν τόπο τῆς καμαρώνουμε τοὺς παπᾶδες, καὶ ὅχι μόνο τοὺς καμαρώνουμε, παρὰ καὶ θέμε νὰ στηρίξουμε τὸν ἐλληνισμό πάνου στὸ σάπιο παπιδισμό· εἶναι ἡ μόνη μας πολιτικὴ.

Στὴν ἐκπαίδευσή μας βασιλιάς ὁ Μιστριώτης. Ἀπὸ τῇ Δικαιοσύνῃ μᾶς μένουν ἀκόμη τὰ χτίρια μὲ τίς ἐπιγραφάς καὶ μακάρι καὶ αὐτὰ νὰ εἴταν ἀδεια ὅπως διόλου.

Ὁ στρατός μας μισθολόγιο παλιογαλονάδων γιὰ πέταμα καὶ μπουλοῦκι ὑπηρετῶν ποὺ πλένουν πιάτα καὶ κουβαλοῦν μ' εὐλάβεια τίς σάκκες κοριτσιῶν τοῦ σχολείου.

Γιὰ τὴν ἀστυνομία μας καὶ τὴν ἀσφάλεια ἂς μιλῇ ὁ Μίχας καὶ τὰ συντρόφια του.

Τῇ γεωργίᾳ μας καὶ τῇ χτηνοτροφίᾳ δὲν τὴν ζηλεύουν μῆτε οἱ Κοῦρδοι τῆς Μισοποταμίας.

Καὶ ποὺ νὰ περιγράψῃ κανεὶς ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ βούρκου.

Ποιὸς θὰ μᾶς βγάλῃ ἀπ' αὐτόν;

Ἦσαν καὶ πέρασαν πολλὰς χ.ο.σ.ε. εὐκαιρίες δπου θὰ μπορούσε νὰ τὸ καταφέρῃ ἕνας ἄνθρωπος μὲ θέληση, μὲ δύναμη, μὲ νοῦ, μὲ θάρρος, μὲ φιλοπατρία, ἕνας ἄνθρωπος ὀνειρεμένος, ἂν εὐρίσκονταν. Μὰ δὲν εἴχαμε τὴν τύχην νὰπολάψουμε τέτοιον ἕναν ἀρχηγὸ καὶ χάθηκαν οἱ εὐκαιρίες οἱ πολυτίμες. Τέτοια εἴταν, ὅπως ὅλοι τὸμολογοῦν καὶ ἡ βραδεία ἐκείνη ἡ ἀλησιμένη τῆς προπερασμένης Τρίτης καὶ τὸ συλλαλητήριό τῆς ἄλλης μέρας.

Τί ἔγινε στὸ συλλαλητήριό αὐτό; Τὴν προηγούμενη βραδεὶα ὁ κόσμος πνιγούτανε ἀπ' τὴν ἀγανάκτηση καὶ τὴν συναίσθησιν διὰ τὸ μαχαίρι ἐφτάζε στὸ κόκαλο, κ' ἡ ταραχὴ τοῦ κ' ἡ συγκίνησή του γιὰ τὰ χάλια τοῦ κράτους καὶ γιὰ τὸ σφάξιμο τῶν ἀδερφῶν μας ἀπ' τοὺς δολοφόνους τῆς Βουργάρικης κυβερνήσεως εἴταν ἀπερίγραπτη. Ἀφοῦ καὶ διαδήλωση, ἔγινε τὰ μεσάνυχτα. Σὲ δρόμους, σὲ πλατείες, σὲ καφενεῖα, παντοῦ ἐβλεπες παρές ἀπὸ 10—20—30 πρόσωπα ὡρὰ καὶ ταραγμένα νὰ συσκέφτονται τί πρέπει νὰ γίνῃ.

Ὅχι μόνο διαμαρτυρίαι, στὴν Εὐρώπῃ γιὰ τὰ Βουργάρικα κακοεργήματα, ἀλλὰ καὶ διόρθωση ἐσωτερικῇ ἐζητοῦσαν ὅλοι.

Καὶ εἴταν σύμφωνος ὅλος ὁ λαὸς σ' ἕνα πρᾶμα· ὅτι φταῖνε οἱ Κυβερνήτες μας, ὅτι αὐτοὶ εἶναι οἱ χειρότεροι Βουργάροι, γιὰτὶ αὐτοὶ μᾶς ἐφεραν σ' αὐτὴ τὴν ἀδυναμία καὶ τὴν κακομοιριά.

Ἐνας φώναζε ὅτι δὲν ὑπάρχει Κράτος μῆτε Κυβέρνηση μῆτε Βασιλιάς, παρὰ μόνο μιὰ Βουλευτοκρατία, μιὰ φαυλοκρατία.

Ἄλλος ζητοῦσε ἐπανάσταση. Ἄλλος ἤθελε νὰ γίνῃ Πανελληνικὸ Κομιτάτο κατὰ τῶν Βουργάρων, καὶ τὸ Κομιτάτο αὐτὸ νὰναγκάσῃ ὅλους τοὺς πλουσίους νὰ συγχεύουν, καὶ μὲ τὸ λεπίδι ἀκόμη.

Ἄλλος ἐπρότεινε τὸ κάθε σπῆτι νὰ ὑποχρεωθῇ νὰγοράσῃ ἀπὸ ἕνα ὄπλο καὶ νὰ μὴν περιμένουμε νὰ γίνῃ τὸ κέφι τῶν Κυβερνητῶν μας γιὰ νὰ ὀπλιστοῦμε.

Ἄλλος ἤθελε νὰ ζητηθοῦν εὐθύναι ἀπὸ τοὺς πολιτευομένους καὶ τὸ Βασιλιά. Ἐξεχνούτε πὼς ἀπ' ὅλους μας ὀλιγώτερο ὑπεύθυνος εἶν' αὐτός.

Κι ἄλλος ἄλλος.

Κατέληγαν ὅμως ὅλοι στὸ νὰ γίνῃ συλλαλητήριό καὶ ψήφισμα ποὺ νὰ ζητᾷ ἀπ' τὴν Κυβέρνηση καὶ τὸ Βασιλιά διόρθωση καὶ μεταβολή.

Ἔτσι ζημερώθηκε ὅλη ἡ Ἀθήνα.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ βράδυ ἔγινε τὸ συλλαλητήριό. Ἐπὶ γὰρ κέγω μὲ καρδιοχτύπι περιμένοντας, ὅπως καὶ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τοῦ κόσμου, πὼς κατὶ ἐπὶ τέλους θὰ γίνῃ, πὼς θὰ συνταχθῇ ἕνα ψήφισμα τῆς ἀθροιστικῆς σὰν ἐκεῖνο λ. χ. ποὺ εἶχε συντάξῃ τὴν ἴδια μέρα ἡ «Ἀκρόπολη». Μὰ τίποτα δὲν ἔγινε. Μίλησε πρῶτα κάποιος δικηγόρος δικηγορικὰ καὶ ἀνόητα καὶ νερόβραστα, καὶ ἀπροσδιόνυσσά ποὺ καὶ ποῦ, ἀφοῦ ἀνακάτεψε στὸ λόγο του καὶ τὴν ἀλλὴ τῆς περιφημίας (ὅπως εἶπε) Χαλέπας. Εἶπε ὅμως καὶ μερικὲς ἀλήθειαι. Ἐπειτα βγῆκε ἄλλος σαχλὸς ποὺ γυρεύει νὰ γίνῃ βουλευτὴς καὶ μᾶς εἶπε κάμποσαις παπαρδέλες μὲ προγόνους καὶ ἀπ' ὅξω τὸ μάθημά του γιὰ τὸ τί λέει ὁ Βολταῖρος καὶ δὲν ξέρω ποιὸς ἄλλος γιὰ τὴν Ἑλλάδα. Ὁ Παυλόπουλος καὶ εἶπε πὼς εἴμαστε ὅλοι ἐτοιμοὶ νὰ πεθάνουμε καὶ ἂς ἔρθῃ νὰ χορέψῃ ἡ Εὐρώπη πάνου στὰ πτώματά μας. Καὶ τέλος, γιὰ εἰρωνεία βέβαια, ἕνας ἀπὸ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ποὺ μᾶς ἔφεραν στὰ σημερινὰ χάλια, ὁ προτοῦ βουλευτὴς Ἀναστασόπουλος διάβασε τὸ ψήφισμα μὲ τὸ ἀχρένιο «Γρηγορεῖτε» καὶ τέλειωσε τὸ πανηγύρι. Τὸ «Γρηγορεῖτε» ποὺ εἰπώθηκε τόσο βροντόφωνα στὴν Κυβέρνηση καὶ τὸ Βασιλιά γέμισε ταῦτά τοῦ κοσμάκη καὶ δὲν τοῦμεινε ὁρμή καὶ μυαλό γιὰ νὰ ζητήσῃ πὺξ ἔσπερα πρᾶματα.

Οἱ εὐκαιρίες λοιπὸν ποὺ παρουσιάστηκαν σὲ ὄρας ταραχῆς ἡ ἐνθουσιασμοῦ τοῦ λαοῦ δὲ μᾶς ἔσωσαν, ἀφοῦ δὲ δρεθῆκε ὁ ἄνθρωπος ποὺ θὰ μπορούσε νὰ διευθύνῃ ἐκεῖ ποῦπρεπε τὴν ὁρμή μας. Κι οὔτε εἶναι πιθανὸ πὼς θὰ γίνῃ τίποτα στὸ μέλλο μὲ μιὰ συγκίνησιν τῆς στιγμῆς. Ἀπὸ ποῦ λοιπὸν θάρρη ἡ σωτηρία; Ἀπὸ τὸ Βασιλιά κοντὰ στὸ νοῦ πὼς δὲ

θάρρη, ἀφοῦ ὁ Βασιλιάς σαράντα χρόνια τώρα ἐδείξε πὼς δὲ θέλει νὰ λάβῃ τὴν πρωτοβουλία γιὰ καμμιὰ μεταβολή. Εἶναι πιθανὸ καθόλου νὰ τὸ θελήσῃ τώρα κ' ὕστερα; Πρέπει νὰ τοῦ ζητηθῇ γιὰ νὰ θελήσῃ. Ἀπ' τοὺς κυβερνήτες μας πάλι ἂν περιμένουμε, ἀλλοίμονό μας.

Μόνο ἀπὸ νὰ μέρος μπορεῖ νάρρη ἡ σωτηρία, ἀπὸ τίς διαλεχτὲς τάξεις τῶν ἐμπόρων, τῶν γεωργῶν, τῶν τεχνιτῶν, τῶν γραμματισμένων ποὺ δὲν εἶναι ἀργόμισθοι καὶ δὲν ἔχουνε κανένα συμφέρο νὰ διαρκέσῃ αὐτὴ ἡ κατάσταση. Ἄν αὐτοὶ ἐνωθοῦνε σὲ μιὰ κοινὴ λογικὴ καὶ μελετημένη ἐνέργεια, θὰ χροῦν μαζὶ τοὺς καὶ ὅλο τὸν ἄλλο λαὸ καὶ μόνο τὰ παράσιτα τοῦ προϋπολογισμοῦ θὰ μείνουν ἀπ' ὅξω.

Γιὰ τὴν ἐνωση πρὸς ἕνα μελετημένο σκοπὸ θὰ προηγηθῇ βέβαια καὶ λίγη ἐργασία. Πρέπει ὅλος αὐτός ὁ κόσμος νὰ φωτισθῇ τί θὰ ζητήσῃ, γιὰ νὰ μὴν ἔχῃ ὁ καθένας καὶ ἀπὸ μιὰ γνώμη. Οἱ ἐφημερίδες μιὰ βδομάδα τώρα ἐργάζονται καλὰ καὶ πατριωτικὰ. Ἡ «Ἀκρόπολη», ὁ «Χρόνος», τὸ «Νέο Ἄστυ», τὸ «Ἄστυ» καὶ ὅλες πέρα πέρα εἶναι ἀξέπαινες. Ἀλλὰ νὰ κρατήσουν αὐτὸ τὸ δρόμο γιὰ πάντα. Μόνο οἱ Βουργάροι ἐπὶ τέλους θὰ ἐργάζονται συστηματικὰ καὶ τῶν Ρωμίων θὰ εἶναι αἰώνιο τὸ ἐλάττωμα νὰ μὴ μποροῦν νὰ ἐπιμένουν σ' ἕνα πρᾶμα.

Τὸ πὼς θὰ γίνῃ ἡ ἀνόρθωση, αὐτὸ εἶναι τὸ πὺξ δύσκολο ζήτημα. Ἡ σὰπιλα εἶναι πολὺ βαθεῖα προχωρημένη καὶ γιὰ νὰ πλαστοῦν χαραχτῆρες καὶ νὰ μορφωθοῦν πολῖτες ὅπως πρέπει, γιὰ νὰ γίνῃ ἡ ποθητὴ κοινωνικὴ ἀναμόρφωση καὶ ἐθνικὴ ἀναγέννησις, χρειάζεται νὰρχίσουμε ἀπ' τὰ θεμέλια, ἀπ' τὸ Σχολεῖο. Κι ὁ τέλειος στρατιώτης ἀπ' τὸ Σχολεῖο πρέπει νὰρχίσῃ νὰ φτιαχτεῖται. Ἀλλὰ βέβαια οἱ Βουργάροι δὲ μᾶς περιμένουν νὰ τελειώσουμε μιὰ τόσο πολυχρόνη ἐργασία, γιὰ νὰ μετρηθοῦνε ὕστερα μαζὶ μας. Ἡ ἐργασία αὐτὴ πρέπει, εἶναι ἀπόλυτη ἀνάγκη νὰρχίσῃ. Παράλληλα ὅμως μ' αὐτὴ πρέπει νὰ δοῦμε καὶ τί θὰ γίνουμε ἴσως, ἀμέσως τώρα, τί ἔχουμε νὰ ζητήσουμε γιὰ νὰ μᾶς λογαριάσουν ὡς κράτος καὶ πὼς θὰ τὸ ζητήσουμε.

Πραγματικώτερη ἀπ' ὅλες βρίσκω σ' αὐτὸ τὴν γνώμῃ τῆς «Ἀκρόπολης». νὰ γίνον ἀναφορὲς δπου νὰ θέσουν τὴν ὑπογραφή τοὺς ὅλοι ὅσοι ζητοῦνε τὴ μεταβολὴ καὶ οἱ ἀναφορὲς νὰπαιτοῦνε νὰ συγκαλεσθῇ ἀμέσως ἡ Βουλὴ γιὰ νὰ ψηφίσῃ τὰ χρειαζόμενα. Ἐπειδὴ ὅμως κανένας δὲ μᾶς ἐγγυᾶται καὶ πὼς θὰ γίνον τὰ ὅσα ψηφιστοῦν, νομίζω πὼς πρέπει ὅχι μόνο νὰ φοβερίσουν ἐπανάσταση οἱ ἀναφορὲς, ἂν δὲ γίνον αὐτὰ, μὰ ν' ἀπαιτήσουν νὰ δημιουργηθῇ κοντὰ στὴν ἀμαρτωλὴ Βουλὴ κ' ἕνα σῶμα ἀνάλογο, ποὺ θὰγρυπνῇ γιὰ τὴν ἐχτέλεση καὶ ποὺ δίχως αὐτὸ δὲ θὰ γίνεταί τίποτα. Τὸ σῶμα αὐτὸ θὰ τὸ ἀποτελοῦν ἀντιπρόσωποι τῶν συνταχτιῶν, ἀντιπρόσωποι τῶν γεωργῶν, ἀντιπρόσωποι τοῦ τύπου, ἀντιπρόσωποι τῆς κάθε μιᾶς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου, τῶν καθηγητῶν τῶν Γυμνασίων, τῶν δημοδιδασκάλων, τῶν ἐργατῶν, τῶν ναυτικῶν κτλ., ἀντιπρόσωποι τῶν κοινοτήτων τοῦ ἐξωτερικοῦ, οἱ ἀριστοὶ στὴν κάθε τάξῃ.

Ὅσο τὸ δυνατόν περὶ σύντομα πρέπει νὰ γίνον αὐτὰ. Μάλιστα ἔπρεπε νὰναὶ τελειωμένα κιόλας. Γιὰ τὸ φωτισμὸ τοῦ κόσμου δὲ χρειάζεται πολλὴ δουλειά, γιὰτὶ ὁ κόσμος ἔχει νοιώσει κατὰβαθα ποὺ εἶναι τὸ κακό. Μιὰ ἀρχὴ χρειάζεται νὰ γίνῃ γιὰ τὴν ἐνέργεια. Ἀκόμη θὰ τὴν περιμένουμε; Ὁς ποτε ἐπὶ τέλους;

Λ. Π.

Η ΜΙΚΡΗ ΛΙΖΑ ΝΙΚΟΚΑΒΟΥΡΑ

Πανώρημα μικρούλα
μέσ' ἴς τάνθη ξατρέχει
χρυσὴ πεταλούδα,
σὰν ἄνθος κ' αὐτὴ
σὲ μιὰ μυρωμένη
αὐγούλα ποὺ βρέχει
δροσοῦλα ἴς τὰ ρόδα
π' ἀνθοῦνε ἴς τὴ γῆ.

Τὰ ἄνθη μαλλώνει
πὼς θὰ τὰ μαδάσῃ.